

ایران

- **صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
- **مدیر مسئول:** محمد حسن روزی طلب
- **سردبیر:** حسام الدین برومند
- **معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
- **دبیران:** مصطفی عبوضی (سیاسی)
- مهدی مهرپور (اقتصادی)
- مصطفی وثوق کیا (فرهنگی)

- **زرین رستمی** وند (اجتماعی) • بنفشه غلامی (جهان)
- **لیدا فخری** (اندیشه) • محمد رضا عزیزی (گزارش)
- **زهرا کشوری** (زیست بوم) • فرناز قلعه‌دار (حوادث)
- **مهدی کلهرنژاد** (اجرائی)
- **حجت حکیمی** (صفحه‌آرایی)
- **محسن جانی پور** (ویراستاری)
- **ابوالفضل نسایی** (عکس)

ای خدا ای فضل تو حاجت روا
با تو یاد هیچ کس نبود روا

مثنوی معنوی، مولانا

- **تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ • **نمابر:** ۸۸۷۶۱۲۵۴ • **ارتباط مردمی:** ۸۸۷۶۹۰۷۵
- **پیامک:** ۴۵۱۳۱۳ • **روابط عمومی:** **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
- **صندوق پستی:** ۵۳۸۸۰۵۳۷۵ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰
- **چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
- **سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارندة گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- **پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷۷ (۰۲۱)
- **انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

سخن‌روز

امام رضا (ع):

هر گاه سختی ای به شما رسید، به واسطه ما از خدا کمک بجویید.

تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۱۷۶ ح ۱۶۶۲

نگاره

پاییز نزدیک است

نیما شاه‌میری / طراح و کارتونیست

نقل قول

پدرو آلمودوار
فیلمساز
اسپانیایی

میان حرف و عمل هالیوودی‌ها دوگانگی وجود دارد!

دوگانگی میان حرف و عمل هالیوود وجود دارد؛ هم‌اکنون صنعت فیلم مشغول بحث در این خصوص است که آیا بازیگرانی می‌توانند به صورت مستقل، نقش‌ها و شخصیت‌های عجیب و پیچیده را به تصویر بکشند یا خیر؟ این درحالی است که بازنامه‌ی حقیقی از نویسندگان آغاز می‌شود و آنها در این زمینه نقش مهم‌تری دارند، زیرا نخستین حلقه زنجیره بازنامه‌ی محسوب می‌شوند. ذات و جوهر اصلی بازیگری در این است که بتوانید کسی غیر از آنچه را هستند به تصویر بکشید. اگر هالیوود واقعاً به حضور نمایندگان از اقلیت‌ها اعم از لاتین، آسیایی یا افراد دارای معلولیت اصرار دارد، باید آنها را برای نویسندگی تولیدات خود استخدام کند. فقط برای اینکه سوءتفاهم نشود، می‌خواهم بگویم که من کاملاً طرفدار این هستم که همه اقلیت‌ها برای بازیگری در فیلم‌ها به کار گرفته شده و همچنین در پشت دوربین استخدام شوند تا بتوانند داستان‌هایشان را تعریف کنند.

بخشی از ترجمه گفته‌های این فیلمساز مطرح اهل اسپانیا با تنسیم

یادداشت

یادداشتی برسرِیال «بازیپرس» ساخته احمد معظمی

دادگری در برابر بیادگری

«بازیپرس صدرا» با دریافت اطلاعات و بررسی پرونده‌های قضایی در جریان یک سوءاستفاده اقتصادی قرار می‌گیرد، پیگیری‌های او، سرخ‌هایی مهم و جدید در برابر قوه قضائیه می‌نهد که به مفاسد و مفسدان بزرگ و تروریست‌های اقتصادی می‌رسد. تعهد و سرسختی و کاردانی و تسلیم‌ناپذیری «بازیپرس» را به آوردگاه خیر و شر می‌کشاند و او تا پیروزی عدالت و به زانو درآوردن افراد و باندهای تخریبگر اقتصاد کشور به پیش می‌رود. درام اجتماعی، پلیسی و معمایی «بازیپرس» که در ادامه توجه رسانه ملی به تولید این نوع سریال‌ها که مورد استقبال مخاطبان واقع شده و همچنین همت قوه قضائیه و دولت در زدودن فساد و آلودگی‌ها و تحقق عدالت در جامعه، به کارگردانی احمد معظمی و تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی توسط گروه فیلم و سریال شبکه یک سیما با مشارکت مرکز رسانه‌های قوه قضائیه تولید شده، از جمله آثاری است که بر اساس پرونده‌های قوه قضائیه و واقعیت‌های کشور ساخته شده است. گزارش فیلمنامه نوی و جذاب آن را حسین تراب‌نژاد بعد از دو سال پژوهش به عهده داشته و گروهی از حرفه‌ای‌های سینما و تلویزیون و تئاتر در تولید این سریال همکاری داشته‌اند. داستان پردازی درست، شخصیت‌سازی‌های باورپذیر، ساختار محکم دراماتیک، پرداخت دیدنی حوادث و رویدادها، وفاداری به مؤلفه‌های گونه‌های پلیسی و اجتماعی، تصویرسازی مقبول، بازی‌های تماشایی اغلب بازیگران از جمله مهدی فخیم‌زاده، فریبا کوثری، فرهاد قائمیان، ایوب آقاخانی، محسن قصابیان، کارگردانی حرفه‌ای و آگاهی بخشی اجتماعی از امتیازهای سریال خوب بازیپرس است.

احمد معظمی، پس از کارگردانی مشترک با برادر خود در تولید سریال «شاید برای شما هم اتفاق بیفتد»، سریال‌های جاده چالوس، سایبر، دیوارشیشه‌ای، سارق روح، ترور خاموش، خانه امن، سرچوخه و مسافران شهر را ساخت و این شب‌ها با بازیپرس در شبکه یک سیما است. او ساخت فیلم حرم شخصی را هم در سینما تجربه کرده است. پردازش محققانه و متعهدانه به مسائل جامعه و کشور در آثار سینمایی و تلویزیونی در عرصه تولیدات اجتماعی، گامی مثبت تلقی می‌شود. با آنکه در این ارتباط مجموعه‌ها و فیلم‌های مقبول از نظر فرم و محتوا و ساختار هنری تولید شده‌اند، ولی تولیدات دیگری هم بوده‌اند که به دلیل سطحی‌نگری در محتوا و پرداخت و گیکشه‌گرایی، به انحراف رفته و دستاوردی برای مخاطب نداشته‌اند. بازیپرس، نمونه‌ای دیگر از سریال‌های درجه یک و موفق سیما در حوزه تولید آثار پلیسی و معمایی با رویکرد روشنگری اجتماعی و تحقق بخشی عدالت اقتصادی و اجتماعی است. نکته آخر و جالب اینکه، پرونده‌ای که سریال بازیپرس بر اساس آن ساخته شده است، شاکلی خصوصی دارد و با آنکه قوه قضائیه در تولید آن، نقش و همکاری داشته، اما به احترام قانون، مانع بخش «بازیپرس» از درهفته قوه قضائیه شد تا به شکایت شاکلی رسیدگی شود و اکنون بعد از طی مرحله رسیدگی، بازیپرس به روی آنتن رسانه ملی رفته است. بازیپرس، اثری عدالت محور، هنرمندانه و جذاب است.

جواد اردستانی
مفکر و مدرس
سینما و تلویزیون

نقد

«لیکاک» و سینمای مستقیم

محمد احسان مفیدی کیا
منتقد

«نه سه پایه و نه پوم صدابرداری، من از تمام این چیزهای بزرگ متنفرم». این را ریچارد لیکاک بزرگ در مصاحبه با خبرنگار نیسیمازین (شبکه اروپایی سینمای جوان) می‌گوید و ادامه می‌دهد: «من با دوربین‌تنش تصویر خلق می‌کنم. در مدرسه فیلمسازی به دانش‌آموزان می‌آموزند که آنچه را رخ می‌دهد با لانگ شات توصیف کنند، آن‌طور که تماشاگران بتوانند خودشان را در تصویر ببینند. من برعکس این را انجام می‌دهم. این درسی است که از فلاهرتی آوخم، «و این از خوش‌شانسی او بود که با دختران فلاهرتی هم‌مدرسه بود و به این واسطه توانست به دم و دستگاه اسطوره مستندسازی تمام دوران راه یابد و بتواند از او بیاموزد. و چه آموزه‌ای بالاتر از اینکه دیدن بر همه چیز برتری دارد و «هیچ چیز نباید تو را از دیدن بازدارد». این جمله طلایی را فلاهرتی به لیکاک گفت، وقتی که یک روز تمام را صرف فیلمبرداری از یک تار عنکبوت می‌کنند که به طور تصادفی در راه دیده بودند.

نوآوری‌های فناوری مثل رشد کار با فیلم ۱۶ میلیمتری، امکان ضبط صدا روی نوار و گرایش‌هایی که نوربالیسیم ایتالیا باعث شده بود، همگی نوید یک جریان نو را در سینمای مستند می‌داد، سینمای «صریح»، سینمای «کنترل نشده»، سینمای «مشاهده‌گر» و سینما «ورثه» که با عنوان سینما «حقیقت» جا افتاده‌تر است. اما این موج نو پیش از همه به سینمای «مستقیم» شهرت یافت، چرا که برخلاف گذشته می‌خواست بی‌واسطه و بی‌میانی رخدادها را ثبت کند و در حد ممکن از بازسازی و تفسیر به کمک گفتار متن دور بماند.

رابرت درو که پیشتر عکاس مجله لایف بود، در ۱۹۵۴ با لیکاک آشنا و این سرآغازی برای تولید فیلم‌های مستند بسیاری شد که سرآمدشان «دور قدماتی»، درباره کارزار انتخاباتی در ایالات متحده بود. درو می‌گفت: «در هر یک از این داستان‌ها لحظاتی هست که آدم در برابر موقعیت‌های پراز تنش، فشار، برملاکنده و تعیین‌کننده قرار می‌گیرد. این لحظات بی‌شک از همه برای ما جالبند. او مفهوم «ساختار بحران» را عامل جذابیت مستندها در سینمای «مستقیم» می‌دانست.

به این شیوه مستند‌های بسیاری ساخته شد، «یانگی نه»، «صدلی»، «روز مادر مبارک باد»، «به عقب نگاه نکن» و چندین فیلم دیگر محصول همین دوره‌اند، آثاری که سعی می‌شد با حداقل دخالت در داستان سوژه اتفاق تولید شود. ضبط صدا هم‌زمان در این دوره باعث شد ساختار تولید در فیلم مستند تغییر اساسی کند و گفتار متن که پیش از این جزو جدایی‌ناپذیر مستند تلقی می‌شد، عامل محدودکننده دانسته شود.

لیکاک حتی از این هم پیش‌تر رفت و می‌خواست تأثیر دوربین بر سوژه‌ها را به حداقل برساند، اما بعداً نظر او با نوع نگاه دیگرانی مثل ژان روش تعدیل شد، روش معتقد بود که دوربین به مثابه یک کاتالیزور در بروز حقیقت درونی افراد عمل می‌کند و تأثیرش بر سوژه مثبت است. عمر طولانی لیکاک باعث شد که در تولید نزدیک به ۶۰ فیلم مستند، چه در مقام فیلمبردار یا کارگردان نقش اساسی ایفا کند و بواسطه همین آثار و البته آرای نوآورانه و خاصش ما امروزه او را یکی از پیشگامان سینما حقیقت بدانیم.

عکس نوشت

مقصود سفر زائران کرپلا به صورت مشخص، حرمین مطهر امام حسین (ع) و حضرت ابوالفضل (ع) است. اما در میان شلوغی‌های شهر کرپلا در این ایام می‌توان به صورت گذری کتابفروشی‌هایی را مشاهده کرد که علاقه‌مندان و زائران به آنها سری می‌زنند.

عکس اینستا

کلمه

علی‌الله سلیمی
نویسنده و
منتقد ادبی

سیره‌نگاری نوین

به سبک «در سایه پیامبر(ص)»

سیره‌نویسی نبوی در تاریخ‌نگاری اسلامی اهمیت فراوانی دارد تا جایی که برخی آن را پایه تاریخ‌نگاری اسلامی دانسته و دلایل متقن برای آن آورده‌اند. از جمله اینکه شخصیت عظیم‌الشان پیامبر(ص) و علاقه پیروانش به آن حضرت باعث شد تا نخستین جوانه‌های تاریخ‌نگاری اسلامی از سیره‌نویسی و مغازی‌نویسی آغاز شود. افراد زیادی در این زمینه تلاش خستگی‌ناپذیری را آغاز کردند، از جمله محمدبن اسحاق که نام او با عنوان «سیره» قرین است.

در اغلب متون، از محمدبن اسحاق که به «ابن اسحاق» هم معروف است، به‌عنوان محدث و نخستین سیره‌نویسی که زندگانی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله را به رشته نگارش درآورده یاد شده است. اما سیره‌نویسی نبوی در طول تاریخ اسلام فراز و نشیب‌های متعددی داشته که در عصر حاضر هم شاهد تلاش‌های محققان و نویسندگان در این زمینه هستیم. یکی از آثار قابل توجه در این زمینه، کتاب «در سایه پیامبر(ص)» به اهتمام دکتر احمد خاتمی است که مجموعه مقالاتی در این حوزه را شامل می‌شود. این کتاب که از سوی دفتر نشر فرهنگ اسلامی منتشر شده، تلاشی در تبیین برخی مانی سیره‌پژوهی و معرفی‌یابدی از سبک زندگی پیامبر(ص) است. کتاب حاضر حاوی ۱۲ مقاله تخصصی درباره روش زندگی پیامبر بزرگوار اسلام(ص) است که به منظور ساماندهی به موضوعات سیره‌پژوهی با نگاهی علمی و ترتیبی منطقی و با هدف افزایش کارآمدی سیره نبوی و انطباق آنها با نیازها، انتظارات و مسائل روز فراهم آمده است. کتاب حاضر، اهمیت سیره نبوی را یادآوری و روی این نکته تأکید دارد که اهمیت سیره نبوی مثل اهمیت تاریخ است.

و در واقع یکی از انواع تاریخ‌نگاری سیره‌نویسی است. بنابراین بخشی از تاریخ اسلام که بخش مهم و قابل توجهی است ریشه در سیره پیامبر(ص) دارد. در بخشی از مقدمه کتاب به نکته مهم دیگری تأکید می‌شود و آن، یکی از موضوعات بحث‌برانگیز امروز در حوزه دینی مسأله سیره نبوی است، سیره‌ای که بنا بر اعتقادات مسلمانان ملاک و معیار زیستن است. با این حال، هر آنچه به‌عنوان سیره نبوی و تاریخ‌نگاری ائمه معصومین (ع) نقل شده است الزاماً مطابق با واقعیت نیست. فراز و فرودهای تاریخی، دخالت عوامل و عمال سیاسی، کج‌فهمی‌ها و تعصبات کورکورانه و ده‌ها عامل دیگر ممکن است سیره و تاریخ را دستخوش تحریف و انحراف گرداند و واقعیت را قلم کند. پاک نگه داشتن آشخور و مشرب مسلمانان که در شیوه و سبک زندگی خود، سیره پیامبر اکرم(ص) را فرایند خود دارند و تاریخ‌نگاری امامان شیعه که سرچشمه زال زیست شیعیان است، وظیفه پژوهشگران در حوزه دین پژوهی است. از این روست که امروز بسنده کردن به تصحیح و انتشار هدی(ع) کفایت نمی‌کند، رویکردی نفاذانه به همت عالمان سیره پژوهش لازم است تا سیره تا سیره باز نمایند و راست را از ناراست به خوانندگان بشناسانند. بنابراین، نقد کتب سیره، آسیب‌شناسی سیره‌ها، انحرافات تاریخی در سیره‌نگاری، بازنویسی و نشر کتب معتبر سیره با زبان و قلم امروزی، شرح دقیق کتاب سیره به قصد انطباق مطالب مندرج در آنها با رهاورد‌های عملی امروز و نگاه موضوعی به کتاب‌های سیره نبوی از جمله وظایفی است که سیره‌پژوهان بر عهده دارند.

در بخشی از مقدمه کتاب

به نکته مهم دیگری تأکید

می‌شود و آن،

اینکه، یکی از موضوعات

بحث‌برانگیز امروز در

حوزه دینی

مسأله سیره نبوی است،

سیره‌ای که بنا بر اعتقادات

مسلمانان ملاک و معیار

چگونه زیستن مسلمانان

است. با این حال، هر آنچه

به‌عنوان سیره نبوی و تاریخ

نگاری ائمه معصومین (ع)

نقل شده است الزاماً

مطابق با واقعیت نیست

حَدِيثِيْ بِه نَقْلٍ اِزْ حَضْرَتِ عَلِيٍّ (ع)

علی محمد مؤدب، شاعر و ترانه‌سرا حدیثی از حضرت علی (ع) به اشتراک گذاشته که در آن می‌خوانید: «هیچ بنده‌ای مژه ایمان را نمی‌چشد مگر آنکه بداند آنچه بدو رسیده، ممکن نبود نرسد و آنچه به او نرسیده، ممکن نبود که برسد و اینکه زاینبخش و سودرسان، خداوند عروجل است و بس.» منبع این حدیث هم کافی: ج ۲، ص ۵۸ عنوان شده است.

